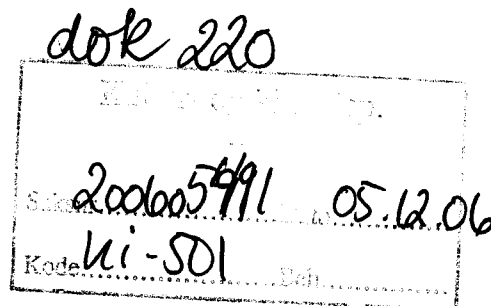

NOTODDEN KOMMUNE
3672 Notodden
STAB/STØTTE - SERVICE/FORV.AVD.

Kultur- og kirkedepartementet
Postboks 8030 Dep

0030 OSLO

Vår ref.:
06/807

Arkivkode:
C84 &13
11596/06

Deres ref.:

Dato:
01.12.2006

MELDING OM POLITISK VEDTAK

HØRING - STATEN OG DEN NORSKE KIRKEN

Saken er behandlet i **Notodden kommunestyret** i møte den 23.11.2006 som **sak nr. 49/06**.

Det ble fattet følgende vedtak:

Notodden kommune avgir følgende høringsuttalelse til NOU 2006:2 Staten og Den norske kirke, samt som svar på de respektive spørsmål i tilsendt spørreskjema:

1. Det må være full religionsfrihet i Norge. En grunnlovsforankret folkekirke vil sikre at kirken er der for alle som ønsker det, og sikrer en tilstrekkelig lav terskel for at alle skal kunne føle seg hjemme i kirken, uansett trosengasjement. Med denne løsningen fortsetter kirkelig fellesråd med å ta hånd om gravferdsforvaltningen.

Stillingen som kirkegårdsarbeider vil ofte være kombinert med stillingen som kirketjener eller andre kirkelige stillinger. En deling av dette ansvaret vil bli en tungvinn ordning.

I en folkelig statskirkeordning finner kommunen det riktig at kommunene skal fortsette å ha et økonomisk ansvar for bygningene, men støtter forslaget om en egen statlig finansieringsordning for fredede og vernede kirker. Staten bør også overta eierskapet til fredede og verneverdige kirker som ikke lenger er i bruk for kirkelige handlinger.

2. Den norske kirke som statskirke bør fortsette.
3. Den norske kirke bør være forankret i grunnloven hvis dagens statskirkeordning opprettholdes.
4. Den norske kirke bør finansieres offentlig uten medlemsavgift for å unngå forskjellsbehandling av ulike menigheter. Finansieringsordningen bør ikke være til hinder for å være medlem av kirken.

Saksbeh. direktelinje:	3501 5170	Sentralbord:	3501 5000	Org.nr.:	938 583 986
Hovedfax:	3501 5001	Saksbeh. telefaks:	3501 5001	Bankgiro:	5161.05.01803
Postadr.:	Pb. 193, 3672 Notodden			Postgiro:	0809.55.76509
E-post:	postmottak@notodden.kommune.no				

5. Dersom statskirkeordningen avvikles, bør valgordningene og demokratiet avgjøres internt i Den norske kirke. Uansett hvilken ordning det blir, bør demokratiseringsprosessen i kirken fortsette. Et økt folkelig engasjement vil styrke kirken som folkekirke.
6. Dersom statskirkeordningen avvikles, bør det i så fall tas med i § 2 (evt. i en annen paragraf) i grunnloven som tillegg til prinsippet om religionsfrihet:
 - De politiske prinsipper som statsforfatningen bygger på; så som demokrati, rettsstaten og menneskerettighetene.
 - Det kristne og humanistiske verdigrunnlaget.Begrunnelse: Selv om statskirkeordningen avvikles, må verdigrunnlaget i forfatningen ligge fast.
7. Den lokale kirke (menighetsråd eller kirkelig fellesråd) bør ha ansvaret for gravferdsforvaltningen.
Dette begrunnes med at folk i følge spørreundersøkelse i forbindelse med NOU 2006:2 uttrykker tilfredshet med dagens ordning. Gravferdsordningen må dessuten være innrettet slik at den ikke ekskluderer noen av innbyggerne.
En slik ordning vil i tillegg være en praktisk ordning for å unngå at stillinger må deles mellom flere arbeidsgivere.
8. Dersom statskirkeordningen opprettholdes, bør den lokale kirke eie kirkebyggene, og kommunene bør ha det økonomiske ansvaret. Dette begrunnes med at lokalbefolkningen har et sterkt eierskap til kirken (symbolisert gjennom for eksempel gaver og dugnadsinnsats).
Når det gjelder listeførte kirker, stavkirker og middelalderkirker, må staten ta et større ansvar for finansieringen av vedlikeholdet av disse.

Med hilsen

Margit J Frømyr
formannskapssekretær

Vedlegg:

- Samlet saksframstilling
- Spørreskjema i utfylt stand

NOTODDEN KOMMUNE**SAMLET SAKSFRAMSTILLING**

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
54/06	Formannskapet	09.11.2006
49/06	Kommunestyret	23.11.2006
Saksbehandler:	Tom Hjorth	Arkivkode:C84 &13
Arkivsaksnr:	06/807	

HØRING – STATEN OG DEN NORSKE KIRKEN**Kommunestyrets vedtak av 23.11.2006:**

Notodden kommune avgir følgende høringsuttalelse til NOU 2006:2 Staten og Den norske kirke, samt som svar på de respektive spørsmål i tilsendt spørreskjema:

1. Det må være full religionsfrihet i Norge. En grunnlovsforankret folkekirke vil sikre at kirken er der for alle som ønsker det, og sikrer en tilstrekkelig lav terskel for at alle skal kunne føle seg hjemme i kirken, uansett trosengasjement. Med denne løsningen fortsetter kirkelig fellesråd med å ta hånd om gravferdsforvaltningen.

Stillingen som kirkegårdsarbeider vil ofte være kombinert med stillingen som kirketjener eller andre kirkelige stillinger. En deling av dette ansvaret vil bli en tungvinn ordning.

I en folkelig statskirkeordning finner kommunen det riktig at kommunene skal fortsette å ha et økonomisk ansvar for bygningene, men støtter forslaget om en egen statlig finansieringsordning for fredede og vernede kirker. Staten bør også overta eierskapet til fredede og verneverdige kirker som ikke lenger er i bruk for kirkelige handlinger.

2. Den norske kirke som statskirke bør fortsette.
3. Den norske kirke bør være forankret i grunnloven hvis dagens statskirkeordning opprettholdes.
4. Den norske kirke bør finansieres offentlig uten medlemsavgift for å unngå forskjellsbehandling av ulike menigheter. Finansieringsordningen bør ikke være til hinder for å være medlem av kirken.
5. Dersom statskirkeordningen avvikles, bør valgordningene og demokratiet avgjøres internt i Den norske kirke. Uansett hvilken ordning det blir, bør demokratiseringsprosessen i kirken fortsette. Et økt folkelig engasjement vil styrke kirken som folkekirke.

6. Dersom statskirkeordningen avvikles, bør det i så fall tas med i § 2 (evt. i en annen paragraf) i grunnloven som tillegg til prinsippet om religionsfrihet:
 - De politiske prinsipper som statsforfatningen bygger på; så som demokrati, rettsstaten og menneskerettighetene.
 - Det kristne og humanistiske verdigrunnlaget.Begrunnelse: Selv om statskirkeordningen avvikles, må verdigrunnlaget i forfatningen ligge fast.
7. Den lokale kirke (menighetsråd eller kirkelig fellesråd) bør ha ansvaret for gravferdsforvaltningen.
Dette begrunnes med at folk i følge spørreundersøkelse i forbindelse med NOU 2006:2 uttrykker tilfredshet med dagens ordning. Gravferdsordningen må dessuten være innrettet slik at den ikke ekskluderer noen av innbyggerne.
En slik ordning vil i tillegg være en praktisk ordning for å unngå at stillinger må deles mellom flere arbeidsgivere.
8. Dersom statskirkeordningen opprettholdes, bør den lokale kirke eie kirkebyggene, og kommunene bør ha det økonomiske ansvaret. Dette begrunnes med at lokalbefolkningen har et sterkt eierskap til kirken (symbolisert gjennom for eksempel gaver og dugnadsinnsats).
Når det gjelder listeførte kirker, stavkirker og middelalderkirker, må staten ta et større ansvar for finansieringen av vedlikeholdet av disse.

Innstillinger / behandlinger:

Rådmannens innstilling til formannskapet:

Notodden kommune avgir følgende høringsuttalelse til NOU 2006:2 Staten og Den norske kirke, samt som svar på de respektive spørsmål i tilsendt spørreskjema:

1. Det må være full religionsfrihet i Norge. En grunnlovsforankret folkekirke vil sikre at kirken er der for alle som ønsker det, og sikrer en tilstrekkelig lav terskel for at alle skal kunne føle seg hjemme i kirken, uansett trosengasjement. Med denne løsningen fortsetter kirkelig fellesråd med å ta hånd om gravferdsforvaltningen.

Stillingen som kirkegårdsarbeider vil ofte være kombinert med stillingen som kirketjener eller andre kirkelige stillinger. En deling av dette ansvaret vil bli en tungvinn ordning.

I en folkelig statskirkeordning finner kommunen det riktig at kommunene skal fortsette å ha et økonomisk ansvar for bygningene, men støtter forslaget om en egen statlig finansieringsordning for fredede og vernede kirker. Staten bør også overta eierskapet til fredede og verneverdige kirker som ikke lenger er i bruk for kirkelige handlinger.

2. Den norske kirke som statskirke bør:
 - Alt. 1: fortsette
 - Alt. 2: avvikles
3. Den norske kirke bør være forankret i grunnloven hvis dagens statskirkeordning opprettholdes.
4. Den norske kirke bør finansieres offentlig uten medlemsavgift for å unngå forskjellsbehandling av ulike menigheter. Finansieringsordningen bør ikke være til hinder for å være medlem av kirken.
5. Dersom statskirkeordningen avvikles, bør valgordningene og demokratiet avgjøres internt i Den norske kirke. Uansett hvilken ordning det blir, bør demokratiseringsprosessen i kirken fortsette. Et økt folkelig engasjement vil styrke kirken som folkekirke.
6. Dersom statskirkeordningen avvikles, bør det i så fall tas med i § 2 (evt. i en annen paragraf) i grunnloven som tillegg til prinsippet om religionsfrihet:
 - De politiske prinsipper som statsforfatningen bygger på; så som demokrati, rettsstaten og menneskerettighetene.
 - Det kristne og humanistiske verdigrunnlaget.
 Begrunnelse: Selv om statskirkeordningen avvikles, må verdigrunnlaget i forfatningen ligge fast.

7. Den lokale kirke (menighetsråd eller kirkelig fellesråd) bør ha ansvaret for gravferdsforvaltningen.
 Dette begrunnes med at folk i følge spørreundersøkelse i forbindelse med NOU 2006:2 uttrykker tilfredshet med dagens ordning. Gravferdsordningen må dessuten være innrettet slik at den ikke ekskluderer noen av innbyggerne.
 En slik ordning vil i tillegg være en praktisk ordning for å unngå at stillinger må deles mellom flere arbeidsgivere.
8. Dersom statskirkeordningen opprettholdes bør den lokale kirke eie kirkebyggene, og kommunene bør ha det økonomiske ansvaret. Dette begrunnes med at lokalbefolkningen har et sterkt eierskap til kirken (symbolisert gjennom for eksempel gaver og dugnadsinnsats).
 Når det gjelder listeførte kirker, stavkirker og middelalderkirker må staten ta et større ansvar for finansieringen av vedlikeholdet av disse.

Notodden kommune, 27.10.2006

**Jan Lasse Hansen
rådmann**

Formannskapet i møte 09.11.2006 sak 54/06:

Behandling:

Asgeir Drugli (SOL) foreslo:

1. Det må være full religions- og livssynsfrihet i Norge.
2. Den norske kirke som statskirke bør avvikles.
3. Den norske kirke bør ikke være en del av statsforvaltningen, men bør bli etablert som et selvstendig trossamfunn på lik linje med andre tros- og livssynssamfunn som reguleres gjennom en felles lovgivning.
4. Det bør ikke være et spesielt statlig ansvar at tros- og livssynssamfunn skal ha et økonomisk grunnlag for sin virksomhet. De må behandles på lik linje med andre frivillige organisasjoner som søker støtte for sin virksomhet.
5. Dersom statskirkeordningen avvikles, bør valgordningene og demokratiet avgjøres internt i den norske kirke.
6. Dersom statskirkeordningen avvikles, bør det tas med i §2 i grunnloven som tillegg de politiske prinsipper som statsforvaltningen bygger på.
7. Kommunene, gjennom etablering og dialog med et samarbeidsråd for tros- og livssynssamfunn, bør ha ansvaret for gravferdsforvaltningen.
 Gravferdsordningen må være innrettet slik at den ikke ekskluderer noen av innbyggerne. Kommunene må disponere lokaler der det er mulig å legge til rette for seremonier tilpasset de ulike tros- og livssynssamfunns behov, også ut over gravferder. Samtidig må det sikres reell likestilling når det gjelder tilgang til religiøs og livssynsmessig omsorg ved store ulykker, på sykehus, i fengsler etc.

8. Den lokale kirke bør eie kirkene og ha det økonomiske ansvaret, med unntak av kirker og byggverk som av arkitektoniske og/eller historiske årsaker ansees å ha en verneverdig betydning for samfunnet. I slike tilfeller må Staten ha ansvar for vedlikeholdet for disse byggene.

Votering:

Rådmannens innstilling ble vedtatt med 6 mot 4 stemmer som ble avgitt for Asgeir Druglis forslag.

Deretter ble alt. 1 (Den norske kirke som statskirke bør fortsette) i rådmannens innstilling pkt. 2 vedtatt med 6 mot 4 stemmer som ble avgitt for alt. 2 (Den norske kirke som statskirke bør avvikles).

Kommunestyret i møte 23.11.2006 sak 49/06:

Behandling:

Odd Erik Johansen (KrF) foreslo:

Forslag til alternativ formulering av pkt. 2 i uttalelsen:

Begrepet ”*statskirke*” kan innebære en rekke ganske ulike tolkninger.

Når departementet i høringsdokumentet ikke har presisert hva man mener med begrepet, finner kommunestyret det umulig å ta standpunkt til spørsmålet.

Asgeir Drugli (SOL) tok opp mindretallsinnstillingen fra formannskapet.

Votering:

Formannskapets mindretallsinnstilling – opptatt av Asgeir Drugli – falt med 27 mot 14 stemmer.

Formannskapets innstilling med unntak av pkt. 2 ble vedtatt med 30 mot 11 stemmer.

Odd Erik Johansens forslag til alternativ formulering av pkt. 2 falt med 33 mot 8 stemmer.

Formannskapets innstilling til pkt. 2 ble vedtatt med 28 mot 13 stemmer som ble avgitt for alt. 2 i rådmannens innstilling til formannskapet.

Saksframstilling:

Utlagt i saken:

1. NOU 2006:2
2. Brosjyre som presenterer hovedtrekkene i NOU 2006:2.
3. Høringsbrev fra kultur- og kirke departementet datert 24.04.06.
4. Skriv av 26.06.06 fra Human-Etisk forbund.

Vedlegg:

1. Staten og Den norske kirke – spørsmål til høringsinstansene.
2. Forslag til uttalelse fra arbeidsgruppa for høringsarbeidet -- NOU 2006:2, opprettet av KS Buskerud Telemark Vestfold.

Saksopplysninger:

Det offentlige utvalget som har utredet forholdet mellom stat og kirke, avga sin utredning 31.01.06, *NOU 2006:2 Staten og Den norske kirke*. Formålet med utredningsarbeidet var å skaffe grunnlag for å treffe beslutning om statskirkeordningen skal videreføres, reformeres eller avvikes. Utvalget har også vurdert ulike finansieringsordninger, gravferdsforvaltningen, ordninger for ivaretagelse av fredede og verneverdige kirker, og ulike eiendomsrettslige spørsmål.

Utvalgets forslag er til høring med høringsfrist 1. desember 2006.

Det er sendt ut et spørreskjema til høringsinstansene som må fylles ut i forbindelse med høringen. Dette skjemaet følger vedlagt saken. Det er opplyst at i arbeidet med å vurdere høringsuttalelsene, vil departementet telle antall svar i forhold til de respektive alternativer i spørreskjemaet.

KS Buskerud Telemark Vestfold har nedsatt ei arbeidsgruppe som har utarbeidet en uttalelse som kommunene i regionen kan bruke i sitt høringsarbeid. Denne uttalelsen tar utgangspunkt i spørreskjemaet, og følger vedlagt.

Arbeidsgruppa har bestått av Jørund A. Ruud (styreleder i KS Telemark), Hans Kr. Lehmann (rådmann i Vinje) og Thorvald Hillestad (styremedlem i KS Vestfold/ordfører i Re).

Nærmere om konklusjonene i NOU 2006:2

Fremtidig kirkeordning

Utvalgets flertall på 18 (av 20) medlemmer anbefaler at dagens statskirkeordning oppheves, og at det etableres en ny kirkeordning for Den norske kirke. Et flertall på 14 av disse igjen anbefaler at Den norske kirke organiseres som en lovforankret folkekirke, mens et mindretall på 4 medlemmer anbefaler at Den norske kirke organiseres som en selvstendig folkekirke. 2 av medlemmene i utvalget anbefaler at dagens statskirkeordning videreføres innenfor dagens grunnlovsbestemmelser.

Lovforankret folkekirke som er forslaget fra 14 av 20 medlemmer i utvalget, innebærer at Grunnlovens nåværende bestemmelser om statskirkeordningen oppheves. Den norske kirke blir et selvstendig rettssubjekt med egne styringsorganer, og med selvstendig ansvar for alle saker som har med kirkens tro og virksomhet å gjøre. Den norske kirke gis fortsatt en særlig tilknytning til staten gjennom en kirkelov gitt av Stortinget. Flertallet anbefaler at denne kirkeloven utformes som en kortfattet rammelov, og forankres i en grunnlovsbestemmelse.

Et mindretall på 4 anbefaler en **selvstendig folkekirke** som modell for en ny kirkeordning. Det vil innebære at Den norske kirke ikke lenger vil være en del av statsforvaltningen, men blir etablert som et selvstendig trossamfunn på lik linje med andre tros- og livssynssamfunn. Virksomheten skal reguleres gjennom en felles lovgivning for alle tros- og livssynssamfunn.

Utvalgets andre mindretall på 2 anbefaler en **grunnlovsforankret folkekirke**, dvs. at dagens statskirkeordning videreføres innenfor dagens grunnlovsbestemmelser.

Finansiering

Ved flertallets foreslåtte kirkeordning (en lovforankret folkekirke) anbefaler et flertall på 15 utvalgsmedlemmer at offentlige bevilgninger står for hovedfinansieringen. Statlige tilskudd skal dekke lønninger og tilknyttede personalkostnader for alle kirkelige ansatte. Kommunale tilskudd skal dekke bygging, vedlikehold, forvaltning og drift av kirkebygg. Dette kombineres med et mindre medlemsbidrag som skal dekke finansieringen av menighetens øvrige virksomhet.

Et mindretall anbefaler at den offentlige bevilgningen i sin helhet kommer fra staten. Et annet mindretall anbefaler en hovedfinansiering gjennom en medlemskontingent, supplert med offentlige tilskudd til særskilte formål.

Gravferdsforvaltningen

Flertallet på 17 av 20 medlemmer anbefaler at gravferdsloven endres slik at hovedprinsippet er at kommunen har ansvaret for gravferdsforvaltningen fordi gravferd er en allmenn oppgave som bør ivaretas av det offentlige.

Utvalgets mindretall anbefaler at kirkelig fellesråd beholder ansvaret, både fordi langt de fleste gravferder skjer etter Den norske kirkes ritualer, og fordi kirkebygg og kirkegårder utgjør en integrert helhet de fleste steder.

Fredede og verneverdige kirker

Utvalget foreslår at det må etableres særskilte finansieringsordninger for fredede og verneverdige kirker, uavhengig av den framtidige relasjonen mellom staten og Den norske kirke.

Det foreslås også at staten overtar eierskapet til fredede og verneverdige kirker som tas ut av kirkelig bruk.

Eiendomsrett

Utvalgets flertall mener at man bør videreføre grunnprinsippet om sognenes eiendomsrett til sognekirker og lokale kirkefond.

Mindretallet anbefaler at det ved en endring av kirkeordningen foretas et samlet booppgjør da kirkebygg, kirkelig infrastruktur og eiendomsmasse er bygd opp av fellesskapet gjennom århundrer, bl.a. gjennom beskatning.

Opplysningsvesenets fond (OVF)

Opplysningsvesenets fond er hjemlet i grunnlovens § 106 som omhandler det såkalte benefiserte gods, dvs. eiendommer som før reformasjonen fungerte som underhold for prestene. Dette omfatter kapital, eiendommer og bygninger som i dag er under departementets forvaltningsansvar. Avkastningen skal brukes til kirkelige formål, og "Opplysningens Fremme".

Flertallet på 18 av 20 medlemmer anbefaler at OVF overføres til Den norske kirke ved en endret kirkeordning. De finner det rimelig at eiendommer og kapital som fra gammelt av er kirkelig eiendom, overføres til Den norske kirke.

Et mindretall anser OVF som statens eiendom og fellesskapets verdier. Eiendommer som i dag er i kirkelig bruk, overføres til Den norske kirke, mens andre beholdes av staten eller avhendes.

Vurdering:

Spørsmålet om statskirkeordningen er et verdispørsmål som administrasjonen finner det vanskelig å ta stilling til. Vi tar derfor i innstillingen utgangspunkt i forslaget til uttalelse fra arbeidsutvalget som var opprettet av KS Buskerud Telemark Vestfold.

En finner det imidlertid rimelig å kommentere noen av konsekvensene av de ulike alternativene i NOU-utredningen.

Dersom en velger mindretallets anbefaling om ikke å gjøre noen endring i statskirkeordningen, vil det ikke være behov for store endringer.

Det synes da å være naturlig at kirkelig fellesråd fortsetter med å ta seg av gravferder. Hvis statskirkeordningen derimot blir avvirket, kommer kirken mer på linje med andre trossamfunn. Det vil da kunne være prinsipielt riktig at kommunen tar over ansvaret for gravferdene.

Det samme gjelder finansieringen. I en statskirkeordning kan det være riktig at kommunene skal fortsette med å ha det økonomiske ansvaret for bygningene. En egen finansieringsordning for fredede og verneverdige kirker, synes imidlertid å være positivt.

Dersom statskirkeordningen avvikles, vil det ikke være naturlig at kommunene tar del i finansieringen. Den bør da helt ut bli statlig finansiert, evt. kombinert med en medlemsavgift.

Når det gjelder bygningene, bør de verdiene som følger med Opplysningsvesenets fond brukes til vedlikehold av kirkebygg.

Staten og Den norske kirke - Spørsmål til høringsinstansene

Navn på høringsinstans:

KOM 49/06
Vedlegg 1

Type høringsinstans

- Kommune
- Menighetsråd/kirkelig fellesråd/bispedømmeråd
- Prost/biskop
- Tros- eller livssynssamfunn utenfor Den norske kirke
- Frivillig organisasjon innenfor Den norske kirke
- Annen offentlig instans
- Annen privat instans

1. Hvilke overordnede prinsipper bør ligge til grunn for tros- og livssynspolitikken?

Svar:

2. Den norske kirke som statskirke:

- Bør fortsette
- Bør avvikles
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

3. I hvilken lov bør Den norske kirke være forankret?

- Grunnloven
- Egen kirkelov vedtatt av Stortinget
- Lov om trossamfunn
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

4. Hvordan bør Den norske kirke finansieres?

- Gjennom medlemsavgift
- Medlemsavgift med noe støtte fra det offentlige
- Støtte fra det offentlige og med noe medlemsavgift
- Offentlig finansiering uten medlemsavgift
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

5. Hvordan bør valgordningene og demokratiet være dersom statskirkeordningen avvikles?

- Valgordningene bør være som i dag
- Øke bruken av direkte valg til kirkens besluttende organer
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

Eventuelle andre ordninger:

6. Dersom statskirkeordningen avvikles, hva bør i så fall stå i § 2 (eller i en annen paragraf) i Grunnloven i tillegg til prinsippet om religionsfrihet?

(Her kan du/dere sette kryss på ett eller flere alternativer)

- Ingen tillegg
- De politiske prinsipper som statsforfatningen bygger på; så som demokrati, rettstaten og menneskerettighetene
- Det kristne og humanistiske verdigrunnlaget
- Det humanistiske verdigrunnlaget
- At Den norske kirke er en evangelisk-luthersk kirke
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

Eventuelt annet:

7. Hvem bør ha ansvaret for gravferdsforvaltningen?

- Den lokale kirke (menighetsråd eller kirkelig fellelråd)
- Kommunen
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

8. Hvem bør eie og forvalte kirkebyggene?

- Den lokale kirke bør eie kirkebyggene og ha det økonomiske ansvaret
- Den lokale kirke bør eie kirkebyggene, og kommunen bør ha det økonomiske ansvaret
- Kommunen bør eie kirkebyggene og ha det økonomiske ansvaret
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

KOM 49/06
Vedlegg 2

Forslag til uttalelse fra arbeidsgruppa for høringsarbeidet – NOU 2006: 2 Staten og Den norske kirke.

Innledning

KS Buskerud Telemark Vestfold har nedsatt ei arbeidsgruppe for å lage en uttalelse som kommunene i regionen kan bruke i sitt høringsarbeide.

Arbeidsgruppas sammensetning:

- Jørund A. Ruud (styreleder i KS Telemark)
- Hans Kr. Lehmann (rådmann i Vinje)
- Thorvald Hillestad (styremedlem i KS Vestfold/ordfører i Re)

Generelle råd fra arbeidsgruppa

Det er viktig at kommunene besvarer de spørsmålene som departementet har sendt ut. Departementet har nemlig gitt uttrykk for at de vil foreta en optelling av de konkrete svarene som framkommer ved utfylling av det tilsendte skjemaet.

Kirkas mange funksjoner

Arbeidsgruppa vil påpeke at kirka har mange funksjoner:

- religiøst
- kulturelt
- praktisk

Dette er arbeidsgruppas svar på de forskjellige spørsmålene:

1. Hvilke overordnede prinsipper bør ligge til grunn for tros- og livssynspolitikken?

Svar:

Det må være full religionsfrihet i Norge.

En grunnlovsforankret folkekirke vil sikre at kirka er der for alle som ønsker det og sikrer en tilstrekkelig lav terskel for at alle skal kunne føle seg hjemme i kirka uansett trosengasjement. Med denne løsningen fortsetter kirkelig fellesråd å ta hånd om gravferdsforvaltningen.

Stillingen som kirkegårdsarbeider er kombinert med kirketjener eller andre kirkelige stillinger. En deling av dette ansvaret vil bli ei tungvint ordning.

I en folkelig statskirkeordning finner kommunestyret det riktig at kommunene skal fortsette å ha et økonomisk ansvar for bygningene, men støtter forslaget om en egen statlig finansieringsordning for fredede og vernede kirker. Staten bør også overta eierskapet for fredede og verneverdige kirker som ikke lenger er i bruk for kirkelige handlinger.

2. Den norske kirke som statskirke:

Svar:

Det anbefales å votere i hver kommune.

3. I hvilken lov bør Den norske kirke være forankret?

Svar:

Grunnloven

Dersom man ønsker en ordning som i dag, må Den norske kirke være forankret i Grunnloven.

Hovedbegrunnelsen er stabilitet i forholdet mellom stat og kirke. Grunnlovsfesting er også et signal på Den norske kirkes status i vårt samfunn, bl.a. som kulturbygger og samlingspunkt.

4. Hvordan bør Den norske kirke finansieres?

Svar:

NB! Svar på dette spørsmålet er avhengig av svaret på spørsmål 3.

Offentlig finansiering uten medlemsavgift

Begrunnelsen for svaret er både å unngå forskjellsbehandling av ulike menigheter – og at finansieringsordningen ikke hindrer noen i å ha råd til å være medlem i kirken.

En slik finansiering vil også styrke kirken som en folkekirke.

5. Hvordan bør valgordningene og demokratiet være dersom statskirkeordningen avvikles?

Svar:

Hvis avvikling, avgjøres dette internt i kirken. Uansett ordning bør demokratiseringsprosessen i kirken fortsette. Et økt folkelig engasjement vil styrke kirken som folkekirke.

6. Dersom statskirkeordningen avvikles, hva bør i så fall stå i § 2 (eller i en annen paragraf) i Grunnloven i tillegg til prinsippet om religionsfrihet?

Svar:

De politiske prinsipper som statsforfatningen bygger på; så som demokrati, rettstaten og menneskerettighetene

Det kristne og humanistiske verdigrunnlaget

Begrunnelse:

Selv om statskirkeordningen avvikles, må verdigrunnlaget i forfatningen ligge fast (på lik linje med monarkiet).

7. Hvem bør ha ansvaret for gravferdsforvaltningen?

Svar:

Den lokale kirke (menighetsråd eller kirkelig fellesråd)

Begrunnelser:

Folk uttrykker tilfredshet med dagens ordning (jevnfør resultatet av spørreundersøkelse i forbindelse med denne NOU'en).

Gravferdsordningen må være innrettet slik at den ikke ekskluderer noen av innbyggerne.

Dette foretrekkes som en rent praktisk ordning for å unngå at stillinger må deles mellom flere arbeidsgivere.

8. Hvem bør eie og forvalte kirkebyggene?

Svar:

Den lokale kirke bør eie kirkebyggene, og kommunen bør ha det økonomiske ansvaret

Begrunnelse:

Lokalbefolkningen har et sterkt eierskap til kirken (symbolisert gjennom for eksempel gaver og dugnadsinnsats).

Men når det gjelder:

- listeførte kirker
- stavkirker
- middelalderkirker

-, må staten ta et større ansvar for finansieringen av vedlikeholdet av disse.

Staten og Den norske kirke – Spørsmål til høringsinstansene

Navn på høringsinstans: Notodden kommune

Type høringsinstans

X Kommune

- Menighetsråd/kirkelig fellesråd/bispedømmeråd
- Prost/biskop
- Tros- eller livssynssamfunn utenfor Den norske kirke
- Frivillig organisasjon innenfor Den norske kirke
- Annen offentlig instans
- Annen privat instans

1. Hvilke overordnede prinsipper bør ligge til grunn for tros- og livssynspolitikken?

Svar:

1. Det må være full religionsfrihet i Norge. En grunnlovsforankret folkekirke vil sikre at kirken er der for alle som ønsker det, og sikrer en tilstrekkelig lav terskel for at alle skal kunne føle seg hjemme i kirken, uansett trosengasjement. Med denne løsningen fortsetter kirkelig fellesråd med å ta hånd om gravferdsforvaltningen.

Stillingen som kirkegårdsarbeider vil ofte være kombinert med stillingen som kirketjener eller andre kirkelige stillinger. En deling av dette ansvaret vil bli en tungvinn ordning.

I en folkelig statskirkeordning finner kommunen det riktig at kommunene skal fortsette å ha et økonomisk ansvar for bygningene, men støtter forslaget om en egen statlig finansieringsordning for fredede og vernede kirker. Staten bør også overta eierskapet til fredede og verneverdige kirker som ikke lenger er i bruk for kirkelige handlinger.

2. Den norske kirke som statskirke:

X Bør fortsette

- Bør avvikles
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

3. I hvilken lov bør Den norske kirke være forankret?

- Grunnloven
- Egen kirkelov vedtatt av Stortinget
- Lov om trossamfunn
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

Svar:

Den norske kirke bør være forankret i grunnloven hvis dagens statskirkeordning opprettholdes

4. Hvordan bør Den norske kirke finansieres?

- Gjennom medlemsavgift
- Medlemsavgift med noe støtte fra det offentlige
- Støtte fra det offentlige og med noe medlemsavgift
- Offentlig finansiering uten medlemsavgift
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

Svar:

Den norske kirke bør finansieres offentlig uten medlemsavgift for å unngå forskjellsbehandling av ulike menigheter. Finansierungsordningen bør ikke være til hinder for å være medlem av kirken.

5. Hvordan bør valgordningene og demokratiet være dersom statskirkeordningen avvikles?

- Valgordningene bør være som i dag
- Øke bruken av direkte valg til kirkens besluttede organer
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

Eventuelle andre ordninger:

Dersom statskirkeordningen avvikles, bør valgordningene og demokratiet avgjøres internt i Den norske kirke. Uansett hvilken ordning det blir, bør demokratiseringsprosessen i kirken fortsette. Et økt folkelig engasjement vil styrke kirken som folkekirke.

6. Dersom statskirkeordningen avvikles, hva bør i så fall stå i § 2 (eller i en annen paragraf) i Grunnloven i tillegg til prinsippet om religionsfrihet?

(Her kan du/dere sette kryss på ett eller flere alternativer)

- Ingen tillegg
- De politiske prinsipper som statsforfatningen bygger på; så som demokrati, rettstaten og menneskerettighetene
- Det kristne og humanistiske verdigrunnlaget
- Det humanistiske verdigrunnlaget
- At Den norske kirke er en evangelisk-luthersk kirke
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

Eventuelt annet:

Dersom statskirkeordningen avvikles, bør det i så fall tas med i § 2 (evt. i en annen paragraf) i grunnloven som tillegg til prinsippet om religionsfrihet:

- De politiske prinsipper som statsforfatningen bygger på; så som demokrati, rettsstaten og menneskerettighetene.
- Det kristne og humanistiske verdigrunnlaget.

Begrunnelse: Selv om statskirkeordningen avvikles, må verdigrunnlaget i forfatningen ligge fast.

7. Hvem bør ha ansvaret for gravferdsforvaltningen?

- Den lokale kirke (menighetsråd eller kirkelig fellesråd)
- Kommunen
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

Svar:

Den lokale kirke (menighetsråd eller kirkelig fellesråd) bør ha ansvaret for gravferdsforvaltningen.

Dette begrunnes med at folk i følge spørreundersøkelse i forbindelse med NOU 2006:2 uttrykker tilfredshet med dagens ordning. Gravferdsordningen må dessuten være innrettet slik at den ikke ekskluderer noen av innbyggerne.

En slik ordning vil i tillegg være en praktisk ordning for å unngå at stillinger må deles mellom flere arbeidsgivere.

8. Hvem bør eie og forvalte kirkebyggene?

- Den lokale kirke bør eie kirkebyggene og ha det økonomiske ansvaret
- Den lokale kirke bør eie kirkebyggene, og kommunen bør ha det økonomiske ansvaret
- Kommunen bør eie kirkebyggene og ha det økonomiske ansvaret
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

Svar:

Dersom statskirkeordningen opprettholdes, bør den lokale kirke eie kirkebyggene, og kommunene bør ha det økonomiske ansvaret. Dette begrunnes med at lokalbefolkningen har et sterkt eierskap til kirken (symbolisert gjennom for eksempel gaver og dugnadsinnsats).

Når det gjelder listeførte kirker, stavkirker og middelalderkirker, må staten ta et større ansvar for finansieringen av vedlikeholdet av disse.